

Luottamushenkilövaalit

Kaupunginvaltuusto 16.08.2021 § 55
3/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus 9.8.2021:

Valmistelu hallintojohtaja Auli Korhonen p. 040 557 2146

Yleinen vaalikelpoisuus

Yleisestä vaalikelpoisuudesta kaupungin luottamustoimiin säädetään KuntaL 71 §:ssä. Sillä tarkoitetaan edellytyksiä, jotka henkilön on täytettävä, jotta hänet ylipäänsä voidaan valita kaupungin luottamustoimiin.

Kuntalain 71 §:n mukaan yleisen vaalikelpoisuuden edellytykset ovat:

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

Kuntalain 72, 73, 74 ja 75 §:ssä säädetään toimielinakohtaisista vaalikelpoisuuden rajoituksista. Vaalikelpoisuuden menettämisestä säädetään vielä erikseen (KuntaL 78 §).

Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin (74 §)

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään. Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Kaupunginvaltuuston 21.6.2021 päätöksen mukaan lautakuntiin ja liikelaitosten johtokuntiin voidaan valita vain edellisissä vaaleissa valtuustoon ehdolla olleita henkilöitä

Vaalikelpoisuus tarkastuslautakuntaan (75 §)

Tarkastuslautakuntaa koskevilla vaalikelpoisuusrajoituksilla pyritään varmistamaan hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuutta ja luotettavuutta. Samat vaalikelpoisuuden rajoitukset koskevat myös tilintarkastajaa.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanoon vaikuttaa ensinnä se, että tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja (kuntalain 121.1 §).

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen,
- 2) pormestari ja apulaispormestari,
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen,
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä;
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Tasa-arvolain soveltaminen

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaan kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla.

Tasa-arvolain muutoksella kiintiövaatimus on ulotettu myös kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimiin. Käytännössä tämä tarkoittaa myös niitä toimielimiä, joihin jokainen kunta valitsee omat jäsenensä. Kiintiövaatimuksen täyttäminen edellyttää ennakolta käytäviä kuntien neuvotteluja.

Hallintosääntö

Hallintosääntö 9 §:n mukaan Jämsän kaupungissa on seuraavat lautakunnat: Sosiaali- ja terveyslautakunta, Elinvoimalautakunta ja Sivistyslautakunta. Lautakunnissa on 9 jäsentä.

Elinvoimalautakunnalla on valvontajaosto, jossa on viisi jäsentä ja viisi varajäsentä. Valtuusto valitsee valvontajaoston jäsenet ja sen jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 21.6.2021 § 43, että lautakuntien, johtokuntien ja valvontajaoston jäsenten ja varajäsenten on oltava edellisissä vaaleissa ehdolla olleita. Päätöksestä on valitettu ja vaadittu päätöksen täytäntöönpanokieltä.

Päätös ehdollisista luottamushenkilövalinnoista mahdollista tehdä kuntalain 143 §:n nojalla. Täytäntöönpano ei tee valitusta hyödyttömäksi. Kuntalaki 143 § : ” Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon”.

Vaalimenettely

Vaalin toimittamisesta säädetään Kuntal 105:ssä seuraavasti:

Vaalissa tulevat valituiksi se henkilö tai ne henkilöt, jotka ovat saaneet eniten ääniä.

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, ehdokkaat on hyväksyttävä ennen vaalia ja ehdokkaana tulee olla sekä varsinainen jäsen että tämän varajäsen. Jos varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia, valituiksi tulevat varsinaisiksi jäseniksi valittujen jälkeen seuraavaksi eniten ääniä tai korkeimmat vertausluvut saaneet ehdokkaat.

Suhteellista vaalia toimitettaessa sovelletaan, mitä kuntavaaleista vaalilaissa säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Vaali voidaan toimittaa suljetuin lipuin sähköisessä kokouksessa vain, jos vaalisalaisuus on turvattu.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Kuntalaki §:t 71-75, 1221, 143
Hallintosääntö § 9

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että kaupunginvaltuusto suorittaa luottamushenkilövaalit vaalikaudeksi seuraaviin toimielimiin:

Tarkastuslautakunta

- 7 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta (puheenjohtajien tulee olla kaupunginvaltuutettuja)

Sosiaali- ja terveyslautakunta

- 7 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta
- Kuhmoisten kunta valitsee 2 jäsentä ja varajäsenet

Sivistyslautakunta

- 9 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Elinvoimalautakunta

- 9 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Valvontajaosto

- 5 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Keskusvaalilautakunta

- 5 jäsentä ja varajäsenet
- Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin yhtymävaltuusto

- 3 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- valinnat 31.12.2022 saakka

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

- 5 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet

Keski-Suomen liiton edustajainkokous

- 4 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet
- (Kvalt 7.12.2020 § 54 -> Keski-Suomen Liiton perusopetuksen muuttaminen: Jäsenkunnat valitsevat edustajat edustajainkokoukseen kunnan edellisen vuoden viimeisen päivän asukasluvun mukaan siten, että kullakin jäsenkunnalla on yksi edustaja jokaista alkavaa viittä tuhatta asukasta kohti, kuitenkin enintään 40,6 % rajoittamattomasta kokonaisedustajamäärästä.

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

- Vähintään 6 henkilöä

Käräjäoikeuden lautamiehet

- 4 lautamiestä

Poliisipiirin neuvottelukunta
- 1 jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Keurusselän ympäristölautakunta
- 2 jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet

Valinnat suoritetaan ehdollisina siihen saakka, kunnes Hämeenlinnan hallinto-oikeus on antanut ratkaisunsa hallintosääntömuutoksia koskevaan täytäntöönpanokieltoon.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 16.8.2021:

Päätös Puheenjohtaja totesi, että valtuustoryhmät ovat neuvotelleet luottamushenkilöpaikkojen jaosta ja sen perusteella on koottu esitys.

Puheenjohtaja totesi, että luottamushenkilövalinnat käsitellään toimielimittäin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti seuraavat luottamushenkilövalinnat:

Elinvoimalautakunta

Jäsen Henkilökohtainen varajäsen

Seija El Sayed (pj)	Joonas Valkeajärvi
Mika Kyrö (vpj)	Risto Salmio
Heikki Rinnekangas	Markku Korpela
Mikko Laitinen	Kari Leppänen
Sari Jussila	Tiina Altti
Leena Pärnäjärvi	Sanna Pekki
Kari Linna	Eila Sahala
Markos Koskinen	Sami Äikäs
Erja Laaksonen	Tuula Koponen

Valvontajaosto

Jäsen Henkilökohtainen varajäsen

Risto Salmio (pj)	Markku Sipilä
Joonas Valkeajärvi (vpj)	Tomi Lampinen
Kari Ruokolahti	Arja Paakkanen
Tarja Kuisma	Leila Seppälä
Elina Koivumäki	Heikki Paavisto

Sivistyslautakunta

Jäsen Henkilökohtainen varajäsen

Jyrki Niittymaa (pj)	Ilkka Salminen
Eero Peltola (vpj)	Petri Haapakoski
Aki Lemmetyinen	Ari Sarin
Tiina Altti	Päivi Lindqvist
Saara Peutere-Heikka	Leila Seppälä

- valinnat 31.12.2022 saakka

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

Jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Merja Lahtinen	Ville Erkkilä
Tomi Lampinen	Susanna Sinisaari-Kaislo
Pekka Kataja	Taika Olin
Helena Salminen	Aki Lemmetyinen
Antti Manninen	Elina Koivumäki

Keski-Suomen liiton edustajainkokous

Jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Mika Kyrö	Johanna Ketola
Jukka Haaparanta	Karita Puttonen
Jorma Poti	Sari Jussila
Arja Paakkanen	Markku Kankainen

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Ari Sarin

Esa Niivee

Aki Lemmetyinen

Markku Sipilä

Oula Lintula

Arttu Lahtinen

Risto Äikäs

Jan-Henrik Merihonka

Osmo Äikäs

Käräjäoikeuden lautamiehet

Risto Perälä

Riitta Kangas

Anssi Mennala

Heikki Paavisto

Poliisipiirin neuvottelukunta

Jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Tapani Lappalainen

vara: Ritva Korhonen

Keurusselän ympäristölautakunta

Jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Jorma Poti

Sari Jussila

Mira Viinijärvi

Ari Paju